

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Затверджую.

гарант ОПП «Менеджмент»

 професор Ю. С. Гринчук
«19» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Кирильчука Юрія Миколайовича

Тема: «Управління процесом формування та використання людського капіталу підприємства (на матеріалах ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»)»

Перелік питань, що розробляються в роботі: розкрити сутність категорії людського капіталу як специфічного об'єкту управління; дослідити та охарактеризувати структурні елементи людського капіталу; проаналізувати основні підходи до оцінки людського капіталу у науковій літературі. Дослідити практичні аспекти управління процесом формування та використання людського капіталу у ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика» в контексті інноваційного розвитку підприємства. Сформулювати пропозиції щодо вдосконалення процесу управління формуванням та розвитком людського капіталу у підприємстві

Вихідні дані: закони України, правові та нормативні акти Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, матеріали Міністерства економіки та Державного комітету статистики України, опубліковані дані галузевих статистичних досліджень, звітні матеріали ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», монографічні і періодичні українські та зарубіжні видання.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	<i>виконано</i>
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	<i>виконано</i>
Аналітична частина	травень-липень 2023	<i>виконано</i>
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	<i>виконано</i>
Оформлення роботи	жовтень 2023	<i>виконано</i>
Перевірка на плагіат	листопад 2023	<i>виконано</i>
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	<i>виконано</i>
Подання на рецензування	грудень 2023	<i>виконано</i>

Керівник:

підпис

доцент М. В. Вихор

Здобувач:

підпис

Ю. М. Кирильчук

Дата отримання завдання «19» грудня 2022 року

РЕФЕРАТ

Кирильчук Ю. М. «Управління процесом формування та використання людського капіталу підприємства (на матеріалах ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»)»

Кваліфікаційна робота магістра: 100 с., 10 рис., 35 табл., 42 джерела.

Ключові слова: людський капітал, формування, використання, управління, підприємство.

Об'єкт дослідження – управління процесами формування та використання людського капіталу підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні аспекти управління процесами формування та використання людського капіталу підприємства.

Мета роботи – дослідження теоретичних підходів та розроблення практичних рекомендацій щодо ефективного управління процесом формування та використання людського капіталу підприємства.

Методи дослідження – загальнонаукового, теоретичного та емпіричного підходів. Загальні методи - аналіз, абстрагування, узагальнення, індукція, аналогія, системний підхід, статистичні та графічні методи аналізу, що дозволили цілісно вивчити проблему, яка розглядається, та методи монографічного дослідження: спостереження, порівняння, опис та вимірювання.

Розкрита сутність людського капіталу як специфічної соціально-економічної категорії та як специфічного об'єкту управління. Виявлені та охарактеризовані структурні елементи людського капіталу. Охарактеризовані основні підходи науковців до оцінки людського капіталу підприємств.

Виявлені організаційно-економічні особливості формування та розвитку людського капіталу у ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика». Досліджені практичні аспекти управління процесом формування та використання людського капіталу та його вплив на інноваційний розвиток підприємства.

Сформульовані рекомендації щодо вдосконалення методів управління людським капіталом підприємства через впровадження елементів коучингу, системи грейдування, використання процедури асесмент-центру.

ABSTRACT

Kyrylchuk U. “Process management of formation and use of the enterprise human capital (based on the materials of "Bilotserkivska book factory" PrJSC)”

Master's thesis: 100 pages, 10 figures, 35 tables, 42 sources.

Key words: human capital, formation, use, management, enterprises

The object of the study is the management of the processes of formation and use of human capital of the enterprise.

Subject of study - theoretical and practical aspects of managing the processes of formation and use of human capital of the enterprise.

The purpose of the work is to research theoretical approaches and develop practical recommendations for effective management of the process of formation and use of human capital of the enterprise.

Research methods – general scientific, theoretical and empirical approaches. General methods - analysis, abstraction, generalization, induction, analogy, systematic approach, statistical and graphical methods of analysis, which allowed to comprehensively study the problem under consideration, and methods of monographic research: observation, comparison, description and measurement.

The essence of human capital as a specific socio-economic category and as a specific object of management is revealed. The structural elements of human capital are identified and characterized. The main approaches of scientists to the assessment of the human capital of enterprises are characterized.

The organizational and economic features of the formation and development of human capital in PrJSC "Bilotserkivska book factory" were revealed. The practical aspects of managing the process of formation and use of human capital and its influence on the innovative development of the enterprise are studied.

Formulated recommendations for improving the company's human capital management methods through the introduction of elements of coaching, the grading system, and the use of procedures assessment center.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ.....	6
1.1. Людський капітал підприємства як специфічний об'єкт управління.....	6
1.2. Структурні елементи людського капіталу та їх характеристики.....	17
1.3. Підходи до оцінки людського капіталу у вітчизняній і зарубіжній практиці.....	22
Висновки до розділу 1.....	28
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У ПРАТ «БІЛОЦЕРКІВСЬКА КНИЖКОВА ФАБРИКА».....	30
2.1. Організаційно-економічні передумови формування і розвитку людського капіталу у підприємстві.....	30
2.2. Практичні аспекти управління процесом формування та використання людського капіталу у ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика».....	43
2.3. Управління процесом формування та розвитку людського капіталу в контексті інноваційного розвитку підприємства.....	55
Висновки до розділу 2.....	68
РОЗДІЛ 3 ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ТА РОЗВИТКОМ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ПРАТ «БІЛОЦЕРКІВСЬКА КНИЖКОВА ФАБРИКА».....	71
3.1. Шляхи підвищення якості процесу формування та розвитку людського капіталу підприємства.....	71
3.2. Прогнозні оцінки ефективності запропонованих заходів у ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика».....	84
Висновки до розділу 3.....	90
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	97

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Грішнова О. А., Дорош О. В., Шурпа С. Я. Інвестування в людський капітал у системі чинників забезпечення гідної праці : монографія. К. : КНЕУ, 2015. 222 с.
2. Костюнік О. В. Питання управління людським капіталом підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2017. №3. С. 51-54.
3. Гринько Т. В., Настиченко Ю. В. Теоретичні засади стратегічного управління людським капіталом підприємства. Економічний простір. 2021. № 176. С. 53-57.
4. Богашко О. Л. Людський капітал та його роль у забезпеченні інноваційного розвитку національної економіки. Вісник ОНУ. Серія «Економіка». Т. 19. Вип. 2/2. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2014. С. 32-35.
5. Артеменко Л. Б. Людський капітал: наукові підходи та стан формування в Україні. Галицький економічний вісник. 2016. Т. 50. № 1. С. 22–31.
6. Васильєва О. І., Рибка А. О. Аналіз сучасних проблем формування та розвитку людського капіталу в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 4. С. 93-97.
7. Антонюк В. П., Лащенко І. Н., Скаженик Ю. Б. Людський капітал підприємства і стратегія його розвитку. URL: http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/andle/123456789/4407/st_26_27.pdf
8. Леміш К. М., Черемісіна Т. В., Буланкіна О. Ю. Удосконалення управління людським капіталом організації. Приазовський економічний вісник. 2020. № 1. URL: <http://us.bdpu.org:8080/bitstream/123456789/1564/1/%20Lemish%20K.%20M.%20Udoskonalennya%20upravlinnya%20lyuds%20kapitalom%20orhanizatsiyi.pdf>
9. Волошина С. В. Концептуальні підходи до розуміння людського капіталу підприємства. Бізнес-навігатор: наук.-вироб. журн. 2019. Вип. 3-1 (46). С. 97-103.

10. Феськова Т. Ю. Інтелектуальний капітал: поняття і основні форми прояву. Бізнес, менеджмент, право. URL: http://bmpravo.ru/show_stat.php?stat=564
11. Грішнова О. А. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал України: сутність, взаємозв'язок, оцінка, напрями розвитку. Соціально-трудова відносина: теорія та практика: Зб. наук. праць. 2014. №1(7). С. 34-42.
12. Барський Ю. М., Панюк Т. П. Стратегія управління персоналом як напрям розвитку підприємств молочної галузі Рівненської області. Ефективна економіка. 2014. № 12. URL <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3610>.
13. Гавкалова Н. Л. Теоретичні засади ефективного менеджменту персоналу. Україна: аспекти праці. Наук.–екон. та сусп.–політ. журн, 2012. № 3. С. 31–36.
14. Сардак О. В. Дослідження концептуальних підходів у сфері стратегічного управління персоналом. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2014. № 1(19). С. 226–235.
15. Харитоненко С. В. Управління персоналом як складова частка менеджменту комерційної організації. Україна і світ: діалог мов та культур: матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції, 11–13 квітня 2019 року. К.: Вид. центр КНЛУ, 2019. С. 635–637.
16. Турило А. М. Концепція оцінки і управління людським капіталом підприємства. Економічний часопис СЄНУ ім. Л. Українки. Розд. 3. Економіка та управління підприємствами. 2019. № 2. С. 44-50.
17. Турило А. М., Короленко Р. В. Основи формування стратегії управління людським капіталом працівника підприємства. Економічний форум. Луцьк, 2014. № 3. С. 208-214.
18. Василик А. В., Шкарбан Ю. П. Управління людським капіталом інноваційного типу з урахуванням теорії поколінь. БізнесІнформ, 2018. № 2. С. 70-74.
19. Чорна О. А. Інституціональний механізм управління розвитком людського капіталу підприємств : Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04. ІЕП НАН України. Донецьк, 2013. 23 с.

20. Василик А. В. Сучасні виклики та інноваційні практики управління персоналом. Соціально-трудові відносини: теорія та практика. 2014. № 1(7). С. 307-314.

21. Тимошенко К. В. Аналіз методик оцінки людського капіталу на підприємстві. Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник науково-практичних статей. Харків: УкрДУЗТ, 2013. Випуск №44. С. 192-197.

22. Fitz-enz J. The ROI of Human Capital: Measuring the Economic Value of Employee Performance. New York: AMACOM, 2009. 337 p.

23. Kirkpatrick D. L. Techniques for evaluating training programs. Journal of the American Society of Training Directors. 1959. №13. P. 3 – 26.

24. Гавкалова Н. Л., Криворучко А. С. Управління витратами на персонал – основа ефективності менеджменту персоналу : монографія. Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. 232 с.

25. Згалат-Лозинська Л. О. Методи оцінки ефективності розвитку управлінського персоналу підприємства. Ефективна економіка. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6813>

26. Сардак О.В. Дослідження концептуальних підходів у сфері стратегічного управління персоналом. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2014. № 1(19). С. 226–235.

27. Волошина С.В. Видовий склад інвестицій у людський капітал підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. URL: http://nbuv.Gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_6%282%29_33

28. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

29. Манн Р. В., Ляшов Д. О. Розвиток людського капіталу підприємства як детермінанта економічного зростання суспільства. Збір. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2021. Вип. 59. С. 17-25.

30. Носкова К. А. Формування, нагромадження і розвиток людського капіталу. URL: <http://human.snauka.ua/2013/05/3033>

31. Курманська В. Д. Мотивація персоналу у системі управління людськими ресурсами в сучасних умовах господарювання. Ринок праці та зайнятість населення, 2014. № 3. С. 26–29.

32. Leonard J.A. An empirical model of the sources of innovation in the U.S. manufacturing sector. Business Economics. 2017. Vol. 42. № 4. P. 33–45.

33. Кузнецова Є. Ю. Концепція «асесмент-центру на підприємстві. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/24162/1/176-179.pdf>

34. Сучасні методи оцінки персоналу. URL: https://stud.com.ua/50992/menedzhment/suchasni_metodi_otsinki_personalu

35. Черненко О. В. Застосування коучинг-методу в системі управління персоналом торгової організації для підвищення продуктивності праці. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/188/219>

36. Коучинг та його елементи в системі управління персоналом. URL: <https://naurok.com.ua/kouching-ta-yogo-elementi-v-sistemi-upravlinnya-personalom-171535.html>

37. Завіновська Г. Т. Грейдова система оплати праці у підприємстві. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197225664.pdf>

38. Гуцаленко Л. В., Костюк А. О. Система грейдування – управлінський механізм мотивації праці. URL: http://www.economy.Nayka.com.ua/pdf/11_2019/8.pdf

39. Копитко М. І., Прихідько С. М. Коучинг як ефективна технологія управління для вітчизняних бізнес-структур у процесі забезпечення економічної безпеки. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. №2. С. 156-168.

40. Копил О. В. Інвестування в культуру як фактор розвитку людського капіталу та економічного зростання країни. Фінансовий простір. 2020. № 3 (39). С. 53–64.

41. Кропивницький Р. С. Система грейдів як інноваційний підхід щодо державного управління науковими установами. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 13. С. 118-124.

42. Грейдерування посад (метод Хея). URL:
https://stud.com.ua/81108/menedzhment/greyderuvannya_posad_metod